

Nr 177

Av herr Larsson i Julita m. fl., om avlägsnande av vissa olikheter i fråga om rätt att på saluförda produkter avbilda stora riksvapnet.

Genom lagen den 23 mars 1934 om skydd för vapen och vissa andra officiella beteckningar är det förbjudet för den som är i utövning av näringsverksamhet att å varor, vilka han saluför eller eljest tillhandahåller, utan vederbörligt tillstånd sätta märke, som utgör en avbildning av exempelvis stora riksvapnet. Överträdelser häremot — vilka faller under allmänt åtal — straffas med dagsböter. Saknas tillgång till böternas gäldande, förvandlas de enligt allmän strafflag. Enligt övergångsbestämmelserna gäller emellertid inte förenämnda stadgande vad angår märke, som före lagens utfärdande brukades av näringsidkare enligt vissa i lagen särskilt meddelade undantagsbestämmelser.

Kungl. Maj:ts kungörelse nr 250/1934 innehåller föreskrifter angående ordningen för sökande av tillstånd att använda vissa svenska beteckningar i varumärke m. m. jämlikt såväl ovan angivna lag som även lagen om skydd för varumärke.

Till grund för här åberopade lagar och författningar ligger dels Pariskonventionen den 20 mars 1883 för skydd av den industriella äganderätten, reviderad i Bryssel den 14 december 1900, i Washington den 2 juni 1911 och i Haag den 6 november 1925, dels ett av särskild inom handelsdepartementet tillkallad sakkunnig den 23 november 1932 avgivet betänkande med förslag om vissa ändringar i förordningen angående patent m. m. (SOU 1932: 32).

Av första lagutskottets utlåtande (nr 18 vid 1934 års riksdag) över Kungl. Maj:ts förevarande proposition (nr 4) framgår bl. a., att meningarna redan vid lagens tillkomst var delade, huruvida den viktiga frågan om den nya lagens tillämpning på äldre märken reglerats på ett tillfredsställande sätt genom de till här berörda lag fogade övergångsbestämmelserna.

Härom anför den sakkunnige följande:

Åtskilligt kunde tala för att här, särskilt om vunnen registrering ej kunde åberopas, göra de nya bestämmelserna för alla fall tillämpliga även på äldre märken, dock under medgivande av viss respittid. Emellertid skulle ett generellt tillämpande av den nya lagen på äldre märken nog innebära alltför starka ingrepp i bestående förhållanden. I ändamål att förebygga antagande i ond tro av märken, som förbjödes först genom den nya lagen, under tiden mellan dennas utfärdande och ikraftträdande föresloges dock, att lagen gjordes tillämplig å märken av ifrågavarande slag, som börjat användas först efter lagens utfärdande.

Riksheraldikerämbetet uttalar om lagens tillämplighet å äldre märken:

Det vore betänkligt, att ett så stort skydd gåves åt äldre innehavare av oriktiga varumärken, att desamma kunde för all framtid använda sina märken till skada för konkurrenter. Det vore enligt ämbetets åsikt högeligen önskvärt, att det fastställdes en viss tidrymd, efter vilken även äldre varumärken av här avsett slag bleve otillåtna.

Vissa företagare har sålunda bibehållits vid en rättighet, som andra inte kan erhålla utan särskilt ansökningsförfarande. Då prövning av dylika ansökningar torde ske ganska restriktivt, innebär innehav av här avsedd, före lagens tillkomst gällande rättighet en särskild förmån.

Att lagstiftningen på detta sätt lämnar favörer åt vissa företag och påfordrar inskränkning i motsvarande avseende hos andra är inte tillfredsställande och framstår såsom orättvist och stötande med hänsyn till skäliga krav på likaberättigande. En undersökning av möjligheterna att åstadkomma jämställdhet på här förevarande område synes därför påkallad. Huruvida detta likaberättigande och denna jämställdhet skall åstadkommas genom en generösare prövning av inkommande ansökningar eller genom ogiltigförklarande av tillstånd, som grundar sig på ovanberörda övergångsbestämmelser, torde böra göras till föremål för särskild omprövning.

Med hänsyn till att gällande inskränkningar i rätten att avbilda stora riksvapnet synes begränsa möjligheterna för saluförande av svenska industriprodukter på världsmarknaden och med åberopande av ovan anförda hemställes,

att riksdagen ville besluta, att genom skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning och förslag till avlägsnande av de olikheter i fråga om rätt att på saluförda produkter avbilda stora riksvapnet, vilka uppkommit genom § 1, Lag om skydd för vapen och vissa andra officiella beteckningar, jämte till denna lag fogade övergångsbestämmelser.

Stockholm den 24 januari 1956

Gust. Larsson,

Julita

Ragnar Ekström

Ellen Svedberg

Ossian Sehlstedt
